

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА БІЗНЕСУ

Управлінська діяльність – один із ключових факторів забезпечення функціонування й розвитку підприємства. В умовах ринкового середовища, коли стійкість та конкурентоспроможність підприємств майже повністю визначаються якістю управлінських рішень, ця діяльність постійно потребує удосконалення відповідно до вимог виробництва і реалізації товарів, складності господарських зв'язків та параметрів продукції. Від ефективності процесу управління залежить майже вся результативність діяльності підприємства.

Менеджмент, як система управління функціонуванням підприємства, є однією з базових умов ефективної та прибуткової діяльності суб'єктів господарювання. Економічний сенс існування будь-якого підприємства полягає в отриманні доходу, який перевищить витрати, чим більшою буде різниця між ними, тим краще. Ціль кожного підприємства – прибуток, завдання менеджменту в даному випадку – сформулювати систему виробництва (діяльності) з оптимальним використанням наявних ресурсів.

Ефективність менеджменту – це результат управлінської діяльності, що визначається відношенням одержаних результатів(ефекту) до понесених при цьому витрат. Основним елементом управління, у свою чергу, є бізнес-процес, який формується, реалізовується та контролюється людиною. Людський ресурс є одним із ключових ресурсів організації та складається з можливостей і характеристик робітників, спеціалістів, менеджерів та вищого керівництва, що при правильному управлінні функціонує як єдиний організм.

Головною метою забезпечення ефективності системи менеджменту суб'єкта бізнесу є підвищення продуктивності і якості роботи підприємства в умовах ринкової економіки. Для цього потрібно вчасно визначати і оцінювати рівень використання витрат і ресурсів, економічну ефективність виробництва, вплив різних організаційно-технічних заходів на показники діяльності підприємства, конкурентоспроможність, порівнювати і відбирати кращі варіанти нової техніки, застосовувати нові технології тощо.

Важливим елементом забезпечення ефективності менеджменту в цілому є формування ефективності виробництва. Ефективність виробництва – критерій діяльності підприємства, що полягає в оцінці його результатів від здійснення основної діяльності у співвідношенні із понесеними при цьому витратами. Така ефективність відображається через різні вартісні показники, зокрема: обсяг виробництва і реалізації продукції, величина отриманого прибутку, економія різних видів ресурсів (матеріальних, трудових) або загальна економія від зниження собівартості продукції, продуктивність праці. Водночас, якісна сировина, найновіше обладнання, кваліфікований виробничий персонал не зможуть забезпечити гарний результат без грамотної організації процесу виробництва, тобто управлінського компоненту.

Ефективність управління можна оцінити за допомогою наступних критеріїв: 1) оперативність – своєчасність виконання розпоряджень, наказів та завдань керівництва; 2) надійність – забезпечення збереження працездатності, швидке усунення збоїв у роботі; 3) оптимальність – застосування сучасних та дієвих методів для розробки управлінських рішень, організації діяльності підприємства тощо.

Ефективність управління визначається його результативністю. Результативність системи менеджменту характеризується її можливостями до здійснення управління таким чином, щоб підприємство мало змогу досягти поставлених цілей, оперативно реагуючи на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. Досить часто в економічній літературі поняття «результативність» та «ефективність» ототожнюються, водночас, маємо зауважити, що результативність визначає здатність системи менеджменту досягати поставлених цілей стратегічного та тактичного розвитку, натомість ефективність характеризує можливість системи менеджменту до досягнення таких результатів із оптимальними (мінімально можливими) витратами.

Для забезпечення позитивного ефекту управління бізнес-процесами підприємства потрібно враховувати вплив економічного, інформаційного та правового середовища суб'єкта господарювання в умовах нестійкої економіки України. Нестабільність зовнішніх факторів середовища формує загрози для подальшого розвитку підприємства. Важливими є забезпечення гнучкого реагування на зміни, реалізація механізмів адаптації діяльності підприємства до змінних умов зовнішнього середовища.

Отже, ефективність системи менеджменту суб'єкта бізнесу є важливим критерієм забезпечення його здатності до виживання, функціонування та розвитку в умовах ринкового змінного середовища.